

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 3661
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 23.05.2011

CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE - DIANA MAGDALENA BULANCEA
GREFIER - GRIGORE DICULESCU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de *reclamantul* CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu *părâțul* MALCEA GHEORGHE, având ca obiect „*acțiune în constatare*”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la ordine, se prezintă reprezentantul reclamantului, consilier juridic, D-l [REDACTAT], care depune delegație de reprezentare, lipsind părâțul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care

Nemaifiind cereri de formulat, excepții de invocat ori probatorii de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra fondului.

Având cuvântul, consilierul juridic din partea reclamantului solicită admiterea acțiunii, astfel cum a fost formulată, pentru motivele expuse în cuprinsul acesteia.

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția de contencios administrativ și fiscal la data de 10.11.2010 sub nr. 10943/2/2010, *reclamantul* CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a solicitat instanței, în contradictoriu cu *părâțul* MALCEA GHEORGHE, ca prin hotărârea care se va pronunța a se constata existența calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe *părâțul* MALCEA GHEORGHE, născut la data de 16.10.1951, în Luncavița, Județul Tulcea, fiul lui Trandafir și Mița, domiciliat în mun. Galați, [REDACTAT], Județul Galați.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, în fapt, prin cererea nr. P 1099/09/02.06.2009, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofiterii sau subofiterii care au contribuit la instrumentarea dosarului nr. 147152 la care petentul avut acces în temeiul art. 1 alin. 7 și alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Astfel, în dosarul menționat, *părâțul* MALCEA GHEORGHE a întocmit documentele care se află la în vol. 1, f. 3, 12. Înțând cont de prevederile art. 1 alin. 7 și alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1952/16.08.2010, precum și înscrисurilor atașate acțiunii introductory, *părâțul* MALCEA GHEORGHE,

având gradul de locotenent, respectiv căpitan în cadrul I.J.S. Galați, Serviciul 1, a desfășurat activitatea de recrutare și dirijare de surse pe lângă persoane aflate în atenția securității pentru motive politice. Rețeaua informativă reprezintă principalul mijloc al muncii de securitate. De aceea preocuparea centrală a ofițerilor care lucrează cu rețeaua informativă o reprezintă sporirea capacitații acesteia. Astfel, se urmărea formarea unei rețele valoroase, cu largi posibilități de informare, bine amplasată în mediile și problemele ce interesează organele de securitate. Instruirea rețelei informative trebuie să constituie un proces continuu, în care, printre altele se pune accent pe semnalarea în timp util a informațiilor ce prezintă interes. Deci, dirijarea informatorilor se va face cu prioritate pentru rezolvarea problemelor de profil, în cazul nostru încadrarea persoanelor semnalate cu comentarii dușmănoase, a celor cunoscuți în evidență ca foști membri ai unor partide politice scoase în afara legii.

În acest sens, arată reclamantul, părătul MALCEA GHEORGHE a instruit cu următoarele sarcini colaboratorii din subordine:

- să contacteze personal persoana urmărită și să-i stabilească poziția actuală, în urma anchetelor făcute, precum și reacția în urma avertizării.
- să stabilească de cine este influențată persoana urmărită, dacă ascultă Europa liberă și în ce anturaj. De asemenea, colaboratorul a primit sarcina de a influența pozitiv persoana aflată în atenția Securității.

O dirijare asemănătoare pe lângă persoane semnalată cu manifestări dușmănoase la adresa politicii interne și externe a partidului și statului nostru regăsim și în dosarul R 2225 (cotă C.N.S.A.S.). Astfel, notele informative primite de lt. maj. MALCEA atestă instructajul făcut de părăt, faptul că acest instructaj se concretiza în materiale informative ulterioare, pe problemele de interes, precum și măsurile dispuse de părăt ca urmare a analizării conținutului notelor primite. Spre exemplu, a instruit sursa să semnaleze poziția și preocupările unei persoane lucrată în supraveghere informativă, dar și să identifice persoanele față de care are manifestări. În plus, a transmis informația furnizată ca urmare a sarcinilor trasate, prin copie a notei, ofițerului care se ocupa de verificarea persoanei semnalate.

Reclamantul mai arată că, în afara activității de dirijare a rețelei informative pe lângă persoane urmărite din motive politice, părătul a efectuat și investigații asupra unor asemenea persoane, așa cum rezultă din documentele întocmite de acesta în dosarele de urmărire informativă nr. I 4087, vol. 2, f. 270, precum și I 4095, vol. 2, f. 60.

Față de cele arătate, reclamantul arată că definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încalcău întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>. Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

În opinia reclamantului, părătul, prin activitățile desfășurate, a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. Astfel, în spetea dată, îngrădirea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea a încadrat, prin sursele din subordine, persoanele urmărite pentru motivele politice arătate mai sus, dar și când a procedat la verificări (discuții cu locatarii, cu persoana care ține cartea de imobil) pentru a afla dacă urmăriții sunt cunoscuți cu manifestări negative. activitățile desfășurate de către domnul MALCEA Gheorghe, în calitate de

angajat al fostei Securități, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată:

- dreptul la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice);

Pentru argumentele prezentate anterior, reclamantul apreciază că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de "lucrător al Securității". Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945 - 1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, pârâtul MALCEA GHEORGHE a avut gradele de locotenent (1977, 1981, 1982), locotenent major (1986, 1987), în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Galați, Serviciul 1.

2. În calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior. Așa cum se poate observa, toate măsurile dispuse de către pârât au încălcăt drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare la acea dată.

Cererea a fost întemeiată pe disp. art. 1 alin. 7 și alin. 8, art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, corroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar o serie de înscrișuri.

Pârâtul, deși legal citat, nu a depus întâmpinare și nici nu s-a prezentat în instanță pentru a-și exprima poziția procesuală, aspect ce urmează a fi interpretat de către instanță ca un început de doavadă scrisă împotriva sa, potrivit dispozițiilor art. 225 din Codul de procedură civilă.

Curtea, în raport de obiectul acțiunii, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale incidente, constată următoarele:

Dispozițiile art. 2 lit. a) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de *lucrător al Securității* ca fiind „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”

Din înscrișurile existente la dosarul cauzei, reiese că pârâtul MALCEA GHEORGHE, născut la data de 16.10.1951, în Luncavița, Județul Tulcea, fiul lui Trandafir și Mița, domiciliat în mun. Galați, [REDACTAT], Județul Galați a avut gradul de locotenent (1977, 1981, 1982), locotenent major (1986, 1987) și, respectiv, căpitan (1988, 1989) în cadrul I.J.S. Galați, Serviciul 1.

În raport de conținutul acestor adrese, Curtea apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008, în sensul că pârâtul a avut calitatea de *ofițer al Securității*.

Din înscrișurile atașate acțiunii în constatare și necontestate, rezultă că din poziția definită, pârâtul a instruit informatori și i-a coordonat pentru supravegherea informativă a unor persoane (C.G., P.S.), a propus înregistrarea inițial ca persoană de

sprijin și ulterior ca informator a lui M.F., în vederea realizării planurilor de măsuri în trei acțiuni informative ce-i vizau pe G. K. „lucrat în D.U.I. pentru manifestări”, T.N., „regizor tehnic, de asemenea coleg și legătură apropiată cu acesta, lucrat în dosar de urmărire informativă”, J. P., „lucrat în D.U.I. pentru manifestări necorespunzătoare”, și pe M.V., O.A. și N.A., „lucrați în supraveghere informativă”. De asemenea, a coordonat culegerea de informații în vederea recrutării numitului D.O. ca informator, a cules informații în vederea recrutării ca informator a lui A.V., a efectuat verificări la domiciliul lui N.C., supravegheat informativ pentru „cunoașterea atitudinii sale politice, a legăturilor pe care le are și natura acestora”.

Din conținutul înscrisurilor menționate anterior, reiese în mod evident că în virtutea funcției sale, prin activitățile desfășurate, părătul a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor supravegheate, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, prejudiciind grav statutul acestora.

În consecință, Curtea reține că și a doua condiție prevăzută de dispozițiile art.2 lit. a) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul că prin acțiunile întreprinse în calitatea sa de angajat al organelor Securității, părătul a adus atingere dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor (art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului precum și din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice); dreptului la viață privată, secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice (art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice).

Curtea subliniază că esențială în reținerea calității de lucrător al Securității în accepțiunea legii este realizarea, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de *activități prin care să fi suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*, iar scopul reglementării nu este nicidcum acela de a stabili o răspundere juridică în sarcina părătului, ci de a aduce la cunoștință activitatea sa, desfășurată în sprijinul regimului totalitar comunist.

Unul dintre drepturile fundamentale garantate de Constituția României este cel de a avea acces la orice informație de interes public (art. 31, alin. 1). Potrivit aceluiași articol, autoritatile publice "sunt obligate să asigure informarea corecta a cetătenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal" (alin. 2). Ratiunea Legii nr. 187/1999 a fost de a descrie modalitatile de exercitare a acestui drept fundamental, după cum reiese și din lectura art. 2 al acestei legi: „pentru a asigura dreptul de acces la informațiile de interes public, orice cetăean roman cu domiciliul în țara sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuala, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritatile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu calitatea de agent sau de colaborator al organelor Securității, ca politică politică, a persoanelor care ocupă sau candidă pentru a fi alese ori numite în următoarele demnități sau funcții”, acestea fiind enumerate în același articol 2.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) este o instituție înființată în baza Legii 187/1999 cu modificările ulterioare, cu scopul de a pune la dispoziția cetățenilor români dosarele și documentele întocmite de fosta Securitate până la data de 22 decembrie 1989.

Din punctul de vedere al intenției de reglementare, potrivit preambulului Legii nr. 187/1999, „În perioada de dictatură comună, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și

libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, în condițiile prezentei legi.”

Legea nr. 187/1999 nu a prevăzut doar posibilitatea cetățenilor de a avea acces la dosarele persoanelor alese de populație sau numite de către autorități, ci și *posibilitatea accesului la dosarele altor categorii de persoane care ocupă poziții sau desfășoară activități cu un impact semnificativ pentru viața societății și care trebuie deci să beneficieze de încrederea opiniei publice*. Pentru toate aceste categorii de persoane, legea a prevăzut necesitatea deconspirării relațiilor cu fosta securitate tocmai pentru a evita ca încrederea opiniei publice în entitățile pe care aceste persoane le reprezintă să fie afectată de acuzații nedovedite referitoare la colaborarea cu organele regimului totalitar. S-a considerat deci că *cetățenii României au dreptul să cunoască trecutul celor care reprezintă structuri ce joacă un rol important în societatea civilă românească*.

OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității a preluat rațiunea actului normativ inițial: prin art. 3 lit. a-z se consacră dreptul la informare cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul ordonanței de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate.

Dispozițiile nu instituie premisele unei răspunderi morale și juridice colective, fără existența unei fapte infamante și fără vinovăție, ci reflectă doar o materializare a dreptului la informare al cetățenilor cu privire la persoanele care ocupă funcții sau demnități publice, dacă și în ce măsură aceștia au suprimit sau îngrădit, prin acțiunile lor, drepturi și libertăți fundamentale ale omului, evaluare care se face de instanță de judecată în concreto, în raport de situația particulară a fiecărui, prin evaluarea propriilor lor acțiuni.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRÂȘTE:**

Admite acțiunea, formulată de către *reclamantul* CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, sector 3, STR. MATEI BASARAB, nr. 55-57, în contradictoriu cu *părățul* MALCEA GHEORGHE, cu domiciliul în GALAȚI, STR. [REDACTAT]

Constată calitatea de lucrător în privința părățului MALCEA GHEORGHE, născut la data de 16.10.1951, în Luncavița, Județul Tulcea, fiul lui Trandafir și Mița, domiciliat în mun. Galați, [REDACTAT], Județul Galați.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 mai 2011.

PREȘEDINTE,
Diana Magdalena Bulancea

GREFIER,
Grigore Diculescu

Red. DMB/GD/4ex

CONFORM CU
ORIGINALUL

